

โรงพยาบาล	กลาง
สาขา	กลุ่มงานกุมารเวชกรรม
ผู้รับผิดชอบ	หออภิบาลทารกแรกเกิด
สถานะทางคลินิก	ลดการติดเชื้อจากการสวนสะดือเด็ก
วันที่ปรับปรุงครั้งล่าสุด	11 มีนาคม 2551

บริบท

หออภิบาลทารกแรกเกิด ให้การดูแลรักษาทารกแรกเกิดที่มีอาการเจ็บป่วยทุกราย ทารกเหล่านี้เมื่อมีอาการเจ็บป่วยไม่สามารถดื่มนมหรือรับนมทางสายยางได้ ต้องได้รับการให้สารน้ำหรืออาหารทางหลอดเลือดดำ แต่ด้วยตัวของทารกที่ขนาดเล็กมีน้ำหนักน้อย คือน้อยกว่า 2500 กรัม ทำให้ไม่สามารถเปิดเส้นให้สารน้ำทางเส้นเลือดดำส่วนปลายได้ ต้องมีการให้สารน้ำและอาหารทางหลอดเลือดดำโดยใส่สายสวนผ่านทางสะดือ ซึ่งถือเป็นหัตถการสำคัญที่ต้องทำโดยปราศจากเชื้อ เพื่อไม่ให้เกิดการติดเชื้อที่สายสะดือและอาจทำให้เกิดการติดเชื้อในกระแสเลือดตามมาได้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการผลการปฏิบัติงานของหออภิบาลทารกแรกเกิดที่ผ่านมา พบว่าสถิติอัตราการติดเชื้อจากการใส่สายสวนทางหลอดเลือดดำผ่านทางสะดือ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม 2550 พบว่ามีอัตราการติดเชื้อจากการใส่สายสวน 8.849 ครั้งต่อ 1000 วันใส่ และจากการทบทวนการปฏิบัติในหัตถการดังกล่าว พบว่าสาเหตุหนึ่งที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการทำให้เกิดการติดเชื้อคือ ผู้ทำหัตถการและผู้ช่วยเหลือใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ปราศจากเชื้อเท่านั้น แต่ไม่ได้สวมชุดปลอดเชื้อ หมวกคลุมผมและผ้าปิดปาก ดังนั้นเพื่อเป็นการลดอัตราการติดเชื้อจากการใส่สายสวนและเพิ่มคุณภาพการดูแลทารกในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อจากการใส่สายสวนผ่านทางสะดือเด็ก หน่วยงานจึงพัฒนาแนวทางการปฏิบัติเมื่อใส่สายสวนสะดือขึ้น

วัตถุประสงค์

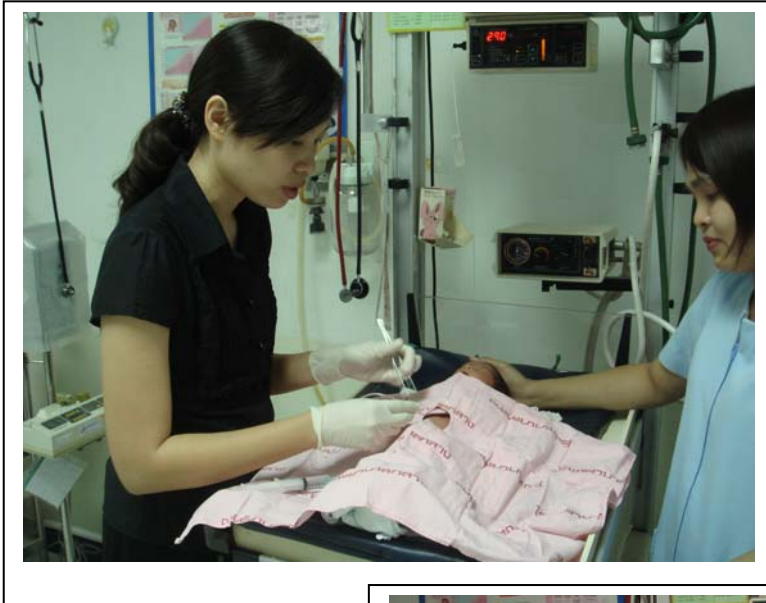
1. ลดอัตราการติดเชื้อจากการใส่สายสวนทางสะดือ
2. ให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางใหม่ในการใส่สายสวนทางสะดือ

ตัวชี้วัด

1. อัตราการติดเชื้อจากการใส่สายสวนทางสะดือ (ครั้ง / 1000 วันใส่)
2. อัตราการปฏิบัติตามแนวทางใหม่ของการใส่สายสวนทางสะดือ

กิจกรรมและการปรับเปลี่ยน

แนวทางการปฏิบัติเดิม	การปรับเปลี่ยน
1.เตรียมทาร์กให้นอนในเครื่องให้ความอบอุ่นและเตรียมผิวหนังโดยการทา povidine solution รอบสะดือ	1.เตรียมทาร์กให้นอนในเครื่องให้ความอบอุ่นและเตรียมผิวหนังโดยการทา povidine solution รอบสะดือ
2..เตรียมอุปกรณ์สวนสะดือปลอดเชื้อ	2..เตรียมอุปกรณ์สวนสะดือปลอดเชื้อ เพิ่มการเตรียมหมวกคลุมผม mask และเสื้อกาวน์ sterile 2 ชุด
3.ผู้ทำหัตถการและผู้ช่วย ล้างมือ ด้วยวิธี hygienic hands washing	3.ผู้ทำหัตถการและผู้ช่วย ล้างมือ ด้วยวิธี hygienic hands washing
4.แพทย์ผู้ทำหัตถการและผู้ช่วยใส่สายสวนสะดือโดยวิธีปราศจากเชื้อ	4.แพทย์ผู้ทำหัตถการและผู้ช่วยใส่สายสวนสะดือโดยวิธีปราศจากเชื้อ ผู้ทำหัตถการและผู้ช่วยใส่หมวก ผูก mask และสวมเสื้อกาวน์ sterile หลังล้างมือ
5.ปิดสะดือด้วยพลาสติกเอร์กายหลังทำหัตถการเสร็จ	5.ใช้ผิวหนังเทียมปิดบริเวณลำตัวทั้ง 2 ข้างของทารกเพื่อป้องกันการเกิดแผลดอกจากพลาสติกเอร์
6.ดูแลบริเวณที่ใส่สายสวน ด้วยวิธี dry dressing วันละ 1 ครั้งจนกระทั่งถอดสายสวนด้วยวิธีปราศจากเชื้อ	6.ดูแลบริเวณที่ใส่สายสวน ด้วยวิธี dry dressing วันละ 1 ครั้งจนกระทั่งถอดสายสวนด้วยวิธีปราศจากเชื้อ - กำหนดการถอดสายสวนสะดือโดยเร็วที่สุดเมื่อหมดความจำเป็นโดยใส่ไม่เกิน 15 วัน

ผลลัพธ์

ภายหลังการปรับเปลี่ยนแนวทางการใส่สายสวนสะดือตั้งแต่วันที่ 1 มิ.ย. 50 – 30 ก.ย. 50 พบว่า

1. อัตราการติดเชื้อของทารกที่ได้รับการใส่สายสวนทางสะดือ

	1 ก.พ. 50 - 31 พ.ค. 50	1 มิ.ย. 50 - 30 ก.ย. 50
จำนวนวันใส่สายสวนทางสะดือ	113	113
จำนวนครั้งของการติดเชื้อของทารกที่ได้รับการใส่สายสวนทางสะดือ	10	0
อัตราการติดเชื้อจากการใส่สายสวนทางสะดือ (ครั้ง / 1000 วันใส่)	8.849	0

2. อัตราการปฏิบัติตามแนวทางใหม่ของการใส่สายสวนทางสะดือของบุคลากรในหอ

อภิบาลทารกแรกเกิดคิดเป็นร้อยละ 75

6. ผลประโยชน์ที่ได้รับ

1. ลดระยะเวลาวันนอนโรงพยาบาลของทารกแรกเกิด
2. ลดงบประมาณค่าใช้จ่ายจากการใช้ยา Antibiotic ของโรงพยาบาล

ชื่อ.....นามสกุล.....HN.....AN.....

ผู้ทำหัตถการ.....

ผู้ช่วยทำหัตถการ.....

วันที่ทำหัตถการ..... เวลา.....

หัตถการ ☐ UAC ☐ UVC

ก่อนทำหัตถการ

-ล้างมือแบบ hygienic hands washing	☐ NO	☐ YES
-ใส่หมวก MASK กาวัน sterile	☐ NO	☐ YES
-ใช้อุปกรณ์ sterile	☐ NO	☐ YES
-ทาผิวหนังด้วย povidine solution แล้วทาตามด้วย alcohol 70%	☐ NO	☐ YES

หลังทำหัตถการ

-dry dressing OD ทุกวัน	☐ NO	☐ YES
-พบอาการดังต่อไปนี้		
♦ มีไข้>38° หลังใส่สายสวน	☐ NO	☐ YES เมื่อ.....
♦ ผิวหนังบริเวณรอบสะดือบวมแดง	☐ NO	☐ YES เมื่อ.....
♦ มีหนอง	☐ NO	☐ YES เมื่อ.....
♦ พบอาการอักเสบภายหลังถอดสายสวน 48 ชม.	☐ NO	☐ YES เมื่อ.....
♦ อื่นๆ (ระบุ)		

วันที่ถอดสายสวน..... รวมวันใส่.....วัน